

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
 Előfizetési pénz s minden közlemény:
 főpica, VECSEY-ház, földszint a szer-
 kesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizethetni helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
 KAROLY könyvkereskedésben és a
 szerkesztőségnél, Egyébként a postahiva-
 talok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitaórért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
 izbeli hirdetések, alkalmat a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
 30 kr.
 „Nyit-tér”-en megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 N é v - vagy bérmentetlenül beküldött
 kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
 Ugyasintén kéziratok nem adatnak
 vissza.

A „czég” kérdés.

Debreczen, febr. 20.

(?) Egyáltalában semmi újat nem mondott a pénzügyminiszter, midőn a kereskedelmet nemzetközi-nek nevezé, melyet nem lehet nemzetiségek, országok, vagy városok határai szerint elválasztani.

E nyilatkozatot akkor tette a miniszter, midőn arról volt szó, hogy azok a kereskedők, a kik magyar nyelvű czéglíratok mellé, más, pl. német nyelvű feliratokat is használnak, ezért külön is megadóztatassanak.

Romániában a ki czégléjén a hazai nyelvű felíraton kívül más nyelvet is használ, az fizet 100 frtot s bizonyosan ez a tény volt az indítvány okozója.

Persze az indítvány — elesett. Nem lett elfogadva, mert hát a kereskedelem nem z e t k ö z i !

Nem akarunk ezuttal fejtegetésébe bocsátkozni annak, hogy mennyire igazolatlan a „nem z e t k ö z i” elnevezés a kereskedelemre, midőn ismerjük azt a vámtarifát, melyet a pénzügyminiszter közelebb terjesztett elő s melyben az osztrák ipar és kereskedelem érdekében a külföld kereskedelmét lehetetlenné teszi a hazában, mert más oldalról akarunk hozzászólni.

Szép internationalis dolog az ugy is, melyből az sül ki, hogy a pénzügyminiszter elve az, hogy az a fehér vagy fekete, a melyre ő rámondja, hogy milyen is hát?

Megvalljuk, mi a fentebb érintett indítványt helyeseljük. Helyeseljük, mert van rá okunk, még pe-

dig t é n y l e g e s, a miket elmondunk itt röviden.

Ismerheti mindenki azt a mozgalmat, mely a hazai kereskedelem magyarosítása érdekében az egész hazában megindult, pártszínezet nélkül, szükségesnek mondta ki mindenki azt, mert elvégre is Magyarországban kell hogy a kereskedelem minden tekintetben magyar legyen.

Egy tekintélyes fővárosi kereskedő, a ki különben nagy magyar, bár német neve van, azt mondta, hogy német hangzású neve és német nyelvű felíratok üzlete fölött, lényeges védelmet hoz, mert a főváros idegen s épen tulnyomó számban levő németajku lakói inkább nálá fedezik szükségleteiket, mint más üzletekben, melyről azt hiszik, hogy nem is értik meg őket! Természetes, mert a német nem tanul meg magyarul azért, hogy magyar földön lakik, magyar kenyeret eszik, megkívánja, hogy pénzéért már beszéljen az ő nyelvén. — A magyar ember más. Ez megtanulja a német nyelvet, ha törve is, csak azért, hogy a vendégülben a pinczért kelljen neki, a fizetést „zahlen”-nek mondja.

Ha már a kereskedő elismeri, hogy az idegen nyelvű czég hasznát hajt neki, ha féltékenyek vagyunk nemzetiségünkre, ha osztrák-magyarok vagyunk, ha nemzetközi a kereskedelem, hát miért veték el azt az indítványt?

Talán nem akarnak új adót behozni? Hát hiszen szép volna az! Talán nem nemzetközi a kereske-

delem! Nem! A magyar kereskedelem csak Ausztriára nemzetközi!

Sajnáljuk, hogy a kereskedelem magyarosítására irányzott törekvés csorbát szenvedett, mert ha az indítvány ellett volna fogadva, akkor legalább minden üzlet fölött magyar czéglíratot is látna a külföldi idegen s ez nem is volna talán szégyen — Magyarországon.

Vagy igen? ...
 Feleljen rá a pénzügyminiszter!

— A háborút hirdető Skobelev. Heregovinából érkező hírek szerint az elfogott fölkelőknek talált jegyzetből kitűnik, hogy a lázadók közel jövőben egy orosz tábornok megérkezését várják; általában Skobelev nevével említi e hírrel összekötöttesben s azt hiszik, hogy a tábornok Montenegrón át veszi útját hazá felé. A Nordd Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Skobelev utolsó beszéde a Németország elleni chauviniztikus igazgatás terén minden eddig hallottat felülmúl.

— Skobelevnek, mint Párisból távirják, a Párisban tanuló szerbek föllíratot nyújtottak át s a tábornok kijelenti nekik, mennyire örül, hogy magánál fogadhatja fiatal képviselőit a szerb nemzetnek, mely először bontá ki a keleten a szabadság szláv zászlóját.

„Ki kell azonban önknek jelentenem” — folytatá — „miért nem áll Oroszország mindig hazafiasság kötelességeinek, s főleg szláv föladatainak magaslatán. Mi idegen befolyás alatt állunk, mi otthon nem vagyunk odahaza, az idegen mindezt ott van, s ha, a mint reményem, egyszer megszabadulunk tőle, akkor ezt csak karddal kezünkben tehetjük. Ez a betolakodó, ez a cselszövő, az az ellenség a német. Ismétlem, s kérem önököt, ne feledjék soha, hogy a német az ellenség. A harc a szlávok és németek között kikerülhetetlen és közelálló; hosszú, véres és rettenetes lesz; de reményem, hogy a szlávok győzelmével fog végződni.

Tudják meg, hogy ha valamely, az európai szerződés által elismert államot fognak megbolygatni: Szerbiát vagy Montenegrót, akkor nem egyedül fognak harcolni. A viszontlátásra a csatamezőn a közös ellenség előtt!

„Heccz” az országházban.

A képviselőház szombati ülésén megállított, hogy ma valami „heccz” készül. A szokottnál is nagyobb élénkség uralkodott — a folyosókon és a buffetben. A karzati jegyeket még tegnap mind elkapták és a kinek nem jutott, sűrű csoportokban álldogáltak a ház előtt, úgy hogy a képviselők és a jeggyel érkező közönség alig bírtak az ajtókon bemenni.

A házban türelmetlenül várta mindenki a kérvények tárgyalását. A költészetével ma senki sem törődött. Csak egy pár buzgóbb fiatal képviselő, mint Unger Alajos és Onody Géza szólaltak fel: azokat sem hallgatta meg még saját pártjuk sem és s midőn Onody félegy órá tájban befejezte beszédét, az egész ház hangosan követelte a kérvények fölvetését.

De ezek közül is csak a vavári al-esperesi kerület papságának a zsidó-emanzipáció elterelése iránt beadott kérvénye érdekelte az embereket, a mely pedig a kérvények sorozatában meglehetősen hátul esett. Szinte rossz néven is vették Csernát, hogy Piume közjogi helyzete tárgyalásán az erre vonatkozó kérvényét felszálalt és ezzel is késleltette a várva várt eseményt. Végre erre is rá került a sor. A jegyző felolvasta a kérvény címét és rövid tartalmát, mire Berzeviczy Albert előadó röviden kifejtette a kérvényi bizottság álláspontját és előadta a bizottság véleményét. A mint beszédét befejezte, nagy mozgás keletkezett a házban. Elénk „Halljuk! Halljuk!” és „Helyre helyre!” felkiáltások között feiallott Istóczy Győző és hosszabb beszéd kíséretében előterjesztette az általa és még tizenhat képviselő által aláírt ellenindítványt. Majd Tisza Kálmán miniszterelnök nyilatkozott röviden Istóczy javaslatára ellen. Utánna még

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

„Krisztus Pilátus előtt.”

Munkácsi „Milton”-ját Nyugat-Európa a legkitűnőbb modern történeti festménynek ítélte. „Krisztus Pilátus előtt” látására pedig azt mondta, hogy a régi nagymesterek alkotásának sorozatát, mely Rembrandtnál megszakadt, Munkácsi folytatja tovább. Ő a legnagyobb művésze e századnak és csak a legkitűnőbb olasz mesterekkel lehet összehasonlítani.

Munkácsi emelkedett folyást. Ma oly magaslato áll, hogy szinte nehéz elképzelni a további emelkedést. Mi láttuk itthon ereje első bontakozását, első szárnycsapásait. Még nem is oly nagyon régen volt, hogy ne emlékeznünk a „Regelő huszárra”, a „Kukoricza-pattogatásra”, melyekkel először jelent meg a képzőművészeti társulat szerény kiállításán. Még látni véljük a tenyeres-talpas paraszt alakokat, a gyerkőcöket, kik a hajlongásban oly szölgötesekké váltak, s előttünk vannak a sárgás arcok, barna árnyékolásaikkal s a bizonytalan rajz, melyet az eset minden fufangja igyekezett takarni. Mégis volt e képekben valami sajátosos figyelmeztető, a mit abban az időben legjobban Ligeti Antal tudott kimagyarálni. Aztán jött a „Husvétii locsolódás” vidám alakokkal, a kikben már több volt a hus, s volt kedélyök, vérmérsékletük. Ezek után nyerte meg az állami ösztöndíjat, egy pár száz frtot s ment el Bécsbe, hogy rendszeresen tanulja a festészetet. Bécsből Düsseldorf

ba ment s ott festette a „Siralombházat”, melynél hirneve kezdődik. Az „Éji csend-zavarók”, a „Tépkészítők” gyorsan emeltek nevére.

A művész, pályájának eme korszá- kában, nagy előszeretettel foglalkozott az élet árnyoldalaival, a szegény osztály szerencsétlenségével, olyan formán, mint Dickens, egész szíve mélyéből. Honnan származnak azok? Elég, hogy léteznek. Egész megindító voltakban tárta föl. Kisebbsé- menyekben is foglalkozott ezzel, például a „Hazatérő férj”-ben, mely a nyomor családi epizódja. Drámai mélységgel alkotott kompozíciók voltak, nem valami speciális genre, hanem a közös emberi tulajdonok egy tragikus mozzanata, melynek erős lüktetési belső élete van. Egy balépis, mely a világ itélete és az emberi igazságszolgáltatás elé került, és sokszor provokálja a fájó kíváncsiságot.

A „Tépkészítők”-kel Munkácsi távolodni kezdett eddigi irányától, de egy erős lánccal még odafügte: az emberi szerencsétlenség élnék hatása, mely a nyomorok pupusban nyer kifejezést, kit testi fogyatkozása az asszonyok csoportjába téveszt, hol oly kínos neki hallgatni a megsebesült harcos elbeszélését. A következő festménye volt „A falusi birkózó”, már derült kép. Az élet új felfogása, új szem pontok, nagyobb látkör, több emberismeret nyilatkozik, a „Zalogházban”, hol a mindennap közös szüksége oly sokféle elemet hoz össze. Munkácsi az élet sötét oldalával most már nem foglalkozik többé. A „Mütermében” egy fényes genre-kép rendkívüli páthosszal és mégis nagy

igazsággal. „A két anya”, a családiasság enyhe, meleg levegőjével van övezve. „Milton”-ban áll be azonban a nagy fordulhat, mely most a „Krisztusban” a történeti festészet oly remek művét érte el.

Az emberiség nagy ideálját festeni, egy világot újra alkotó tragédia legnagyobb momentumát bizoni a vászonra oly sikeresen után, minőket Munkácsi aratott, a „Milton” rendkívüli hatása után kezdeni ahhoz, valóban vakmerő vállalkozás. A ki-vitel csodálatraméltó sikere itt mutatja csak a nagy géniusz. Az ősi erő, a nagy fantázia oly felbuzdulása e mű, melynek tüneménye ritka hosszú időszakokon keresztül is.

A varázsról, melyet e festmény tesz mindenkire, nem lehet beszámolni. A párisiak ennek jellemzésére találó történeteket beszélnek. Egy anya kis gyermekével nézi a festményt, de a gyerek nem látja eléggé. Anyja tehát fölemeli „Látod? — kérdezi. „Látom, — mondja a gyermek, — de nem hallok semmit.” Valóban, csak a „feszítéd meg” kiáltást, a fópap zúgját nem halljuk. Más minden előttünk van.

A rettenetes fölréértés, mely az igazságot, a szelidséget a keresztre feszítette, élnékbe van állítva a mult nagy messzeségéből. Érzelmeink rögtön felfogják megismerik. Nem szükség kereszténynek lennünk. Az igazság meg van testesítve előttünk, nem lehet ellent mondanunk annak. Ha nem éreznék vallásosan, éreznék emberileg. Mi okozza ezt? Krisztus alakja, vagy a vágyaskodó, vérszomjas tömeg, a bírák alattomos arca, magával tehetetlen

római imperátor? minden, mert e kép tökéletes harmonia.

Krisztus egészen fehérbe öltözve áll bírái előtt. Huszot, Luthert, Kálvint sokszor lefestették. De Munkácsi Krisztusa nem a vallás harszra kész bajnoka, hanem a fenséges nyugalom. Összekötött kezeivel is egy uralkodó hatalom, a ki nem védi magát, nem emeli föl szavát. A művész ez alak festésénél sem tért el a realiztikus felfogástól. Fejét nem övezte dicsfénytel, hanem egész arca sugárzik. Fél oldalt fordulva látjuk; profílija élesen metszett, homloka magas, nyílt; szemé szelid, de átható mélységű, melyet közel ér a szemöldök erős íve, s még fokozza a mélységet. A félig nyitott ajkon, melyet csak enyhén árnyékol a férfiaság moha, a bizalom, a hit látszik. A barna vöröshaj puha és leomló, szintén szelidséggel simul e nemes före, melynek vonásaira mesterileg van elhintve az emberi szenvedés, az éjjeli elfogatás, a meghurcoltatás nyoma, a mivel oly mindent szám-bavevő, nagy öntudatosságn művészeknek, mint Munkácsy, számot kellett vetni, s a mit csak az igazság rovására mellőzhetett volna. Az isten-ember, a kit halálra ítélnék, a ki véret ontja, a legrajongóbb vallásosság előtt is kell hogy birjon emberi tulajdonokkal, s alá legyen vetve annak a mi emberi.

Krisztussal szemben, egy négy lépésűj emelvényen ül Pilátus; egy nagy, erős alak, piros szegélyt fehér tógában. A jellegző erő megadta neki mindazt, mely leolvasatja széles arcáról, husos homlokáról, egész magatartásából habo-

hívtás.

PARAKLITIKAI

ÜLESRE

Praktikus Rajon

Etikograph

5000 db

ÖZÖNÁRETTI

VLACH ALBERT

Bécs III. Praterstrasse, Nr. 188.

Almássy Sándor, Abonyi Emil és Rohonczy Gedeon szóltak.

Rendkívül nagy derűtséget keltett a két utóbbinak, mint a kik Istóczy határozati javaslatát szintén aláírták, ama kijelentése, hogy ők tulajdonképen nem tudták, mit irnak alá.

A ház nagy többsége elvetette Istóczy határozati javaslatát és ezzel az ülés véget ért.

A lázadás.

Jovanovics báró február 17-én szemlét tartott a Trebinjében elhelyezett csapatok fölött, aztán megtekintte az elszállási helységeket és az erődöket és mindent a legjobb rendben találta. A csekély számú sebesült a leggondosabb kórházi ápolásban részesül.

A 67. gyalogezrednek egy felszázada, mely a távíró kijavítása végett Koritóból kiküldetett, febr. 17-én visszajövet az élelmiszert szállító oszlop átadása után, a kobyala-glavai nyergen a felkelőkkel összeütközött. Ezzel egyidőben észrevették, hogy Troglava környékén és Koritótól keletre a felkelők nagyobb tömegben csoportosulnak. Enneközt egy felszázad Koritóból a felkelők ellen indult, kik a troglavai hegy lejtőjén egyesültek, és megakadályozta előnyomulásukat. Csakhamar megérkeztek az erősítések, mire a lázadók Montenegró felé futásnak eredtek. Csapatunk Diaceg üldözték őket, mely e helységet felgyújtotta. Veszteségünk: elesett: Prun örvezető; súlyos sebet kapott: Tomk gyalogos.

A hírlapok azon jelentése, hogy a vranduki vasuton kárt tettek, csak annyiban való, hogy néhány követ dobtak a bevágás közelében a töltésre, a mit a pályafejlesztő észrevéven, még idejében eintakarítatá a köveket.

A 46 diki szegedi és szegedvidéki gyalogezrednek Károlyvárosban és Fiumében állomásozó első, második és harmadik zászlóalja indulási parancsot parancsot kapott. A rövid szabadságra haza boesátott tartalékosokat behívják.

A Zágrábban állomásozó gróf Jelačić nevé 69. számú serezed távirati mozgósítási parancs következtében ma a szerb határon fekvő Breska felé indult. — A Károlyvárosban állomásozó száz meiningeni ezred is mozgósítási parancsot kapott s a szerb határ felé indul.

Az iparos ifjuság egyletéről.

Debreczen, febr. 20.

Az iparos ifjuság önképző egyletének megtartott közgyűlése alkalmából egy állandó „iparügybarát” cikket közöl az „Értesítő”-ben és olyan dolgokat hord össze vissza, hogy azokból tisztán kilátszik, miszerint a közlemény az egylet ügyeiben teljesen avatatlan egyéntől származik, sőt na kutatók, az illetőt aligha az „iparügybarátok” körében találunk fel.

zását, egész gondolatának menetét, a mint nyitott tenyerebe banul, s hallgatja a vadat, a tömeg üvöltését. Az imperátor trónja a kép jobbra eső végén van. Előtte két ülő alak esik leginkább közelünkbe. Erős jellegű semita arcz mindkettő, s Krisztusra néznek, gyűlölettel és kevélyen. Egészen az előterben áll még egy római or, hirtal fordulva felénk és maga elé feszített dardajával nyomva vissza a tömeget, mely Krisztus felé tolong.

A bírói emelvény jobbánál padok húzódnak el. Legelői egy turbanos zsidó ül, szétvetve lábait s czombjára téve ökleit, kez föl Krisztusra, ki egészen előtte áll. Gonosz kíváncsiság, alatomos boszvágy ül ez arczon. Mellette, a padból fölkelve, az, ki Pilátus mellett a vádat mondja e. Mozdulatában benne az a szenvedély, mely a vád iránt semmi kétséget sem nagy fen. Hosszu ősz szakái alak. Szavaira környezete, az irástudók, elhallgatnak, egymasközti beszélgetnek. Egy a padokra áll föl, oda támaszkodik a falhoz és kegyetlen kéjjel gyönyörködik a jeleneten.

A tömeg, mely előre tolt, oly mozgásban van, mintha minden pillanatban Krisztusra akarna rohanni, dacára az örnök. Sovány, rongyos, és meztelbős alakok, fanatikus arczczal, vékony és szederjes szájszélekkel. A ki előre nem juthat, hátulról igyekszik feltörni magát, hogy latnasson. Émítt egy vigyorgó arczczal hajlik előre, hogy szembe csufolhassa Krisztust. Amott, egészen a csarnok hátterében egy fehér burnuszos fej emelkedik föl, és sovány karjával rámutat a vád-

Ez az „iparügybarát” nincs megelégedve az egylet működésével s ez elégedetlenségét feltüntetendő, hivatkozik az alapszabályok egyes pontjaira, hogy az egylet a múlt évben a kitűzött célok érdekében mit sem tett. Ezzel szemben elég volna ugyan hivatkoznunk Simonffy Imre polgármesterünk azon tegnapi kijelentésére, hogy a városi hatóság minden egyes tagjának nagy leikiörömére és megnyugvására szolgál az iparos ifjuság önképző egyletének eddigi működése; de nehogy azok kik e figyelemreméltó nyilatkozatot nem hallották, az „iparügybarát” közleménye által félrevezette legyenek, szükséges a „jóakaratu” cikkre pár megjegyzést tenni.

Mi az egylet célja? A hasznos társalkodás, az erkölcs nemesítése, az iparüzéshez szükséges tudományok terjesztése, szóval iparérdekek előmozdítása; ha az egylet helyzet engedi egyes tagoknak kiállítások látogatására küldése. Hogy az egylet eleget tett volna ennek, arról az évi jelentésben az „iparügybarát” mitsem hallott.

Hát ez igen sajnós dolog, miből az tűnik ki, hogy illető annyira barátja az iparnak, miszerint az egylet közgyűlésén sem jelent meg, mert ha igen, alkalma lett volna a felolvasott jelentésből állításainak ellenkezőjéről meggyőződni.

Állítja cikkirő, hogy az egylet tagjainak igen kevés része van a rendezett kiállításban. Ezen állítás czáfolatába felesleges bocsátkozni, hiszen köztudomású, hogy a kiállítást maga az iparos ifjuság egylet rendezte, s hogy az mennyi munkával, mennyi fáradsággal járt, azt azok tudják leginkább, kik a munkában bent voltak, nem pedig az olyan „iparbarátok”, kik a munkát tavalról szemlélték, vagy ha valami czímen a tűzhelyhez közel juttattak is, nemhogy segítettek volna, de még akadályozták a dolgokban fáradozókat.

Ha az egylet az egész évben valóban nem tett volna semmit, maga a rendezett kiállítás rendkívül nagy munkája is kimentené; de a kiállításra tett, s majd nem egy évet igenye vett előkészületek teljesítése mellett is az egylet szokásos működésében — a mennyire azt a sokszoros gyűlésesek engedték — nem szűnetelt. Nehezebbi továbbá cikkirő, hogy felolvasások nem tartattak; olvastá ugyan, hogy magyar nyelv tanítás eszközöltetett, de azt nem tudja, hogy ki által. Tehát az „iparügybarát” nem magát a ténny tartja üdvösnök, hanem az illető nyelvtanító nevének felemlítését. Annak vaótlanágáról pedig, hogy Vadon Sándor jogi felolvasása az évi jelentésben felemlítve nem lettek volna, szintén meggyőződik az „iparügybarát”, ha ez iránt oly egyént megkérdez, ki a közgyűlésen jelen volt.

Mondja továbbá, hogy az egylet a kiállításra nem tűzött ki jutalmat, sőt a a nyereséget is megtartja magának s most sem adja közvetlenül iparérdekek előmozdítására.

lóra; igaza van! A dardáig tolongók első sorában egy rongyos alak mind két karját föl emelve üvölt; mellette egy buta képű hajlik előre, hogy jobban latnasson. Közvetlen Krisztus mögött több egymáshoz hajló fej látszik, a mint tanakodik, s még együtt beszél, a gyűlölet tekintetét szórja. Egy vén, kopasz fej, fogatlan ajkakkal, mindentől megfélemedkezve, csak az izgalom által vonzatva, igyekszik előre toliakodni.

A részvét, a szájalom, csak egy arczon tündököl. A csarnok ivezetőnek falánál fiatal nő emelkedik ki a tömegből, karján kis gyermekkel. Csak ő érez részvétet e szeretet vallásának hirdetője iránt, s okos, nagy szeméi fájdalommal esüggnek Krisztuson. Kecses, gyöngéd alak, melyen sokáig nyugszik a néző tekintete.

Minden alak rendkívül megfigyelő tehetséggel van alkotva, s minden arczhoz járul és magyarázza a kegyetlen vádat. Az élettelen egyesekből alakul a lázas, dühös tömeg, alig ferve meg a rámban, melyet forrongással, szenvedélylyel és zajjal tölt meg. Hűség, természetesség vesz körül mindent. Nines egyetlen alak se, mely részt ne vonne a cselekvényben, s a bámulatos csoportosítás abban nyilatkozik, hogy szerepe senkinek sem juttat oly külön részt, melylyel kiszakítana valamit a nagy összetartozásból. Az emberi természet oly különböző nyilatkozatai, mint a minők itt összevegyülnek, már nem ötletgazdaságra, hanem a legnagyobb fantáziára mutatnak.

Rendkívül osztozkodó kedve lehetett az „iparügybarát” urnak, midőn ezen jámbor ohajtásait papírra vetette, s hírlapba tette. Még azt sem tudja szegény, hogy a kiállítási végrehajtó bizottság még nem számolt az iparos egyletnek, hogy ez a bizottság még csak tegnap osztotta ki a debreczeni kiállításoknak a jutalmakat, hogy a bizottság a vidéki kiállításoknak sem küldhette el még a jutalmakat, hogy a bizottság még ennél fogva nem állíthatta össze a mérleget, s így természetesen még nem tudhatja lesz-e, vagy mennyi lesz a nyereség, melyet az iparos ifjuság egyletnek át fog adni. Az egylet, a nyereség felett csak akkor intézkedhetik, ha az kezében lesz. De akkor sem úgy, mint azt az „iparügybarát” jámborul képzeli, hogy tudni illik, rögtön szétosztaná iparérdekek előmozdítására, hanem mindenesetre legjobb belátása szerint úgy fogja gyűmölcsöztetni, a mint érdekei megkövetelik.

Arra, hogy az egyesület a kiállításra jutalmat nem tűzött, felvilágosításképp csak annyit, hogy az egyletnek e czérra alapja nem volt, s így jutalmakat nem is tűzhetett ki; ezt pedig egy igazi „iparügybarát”-nak tudnia kellett volna.

Ezekben láttam jónak válaszolni ama cikkre, melynek hangja, modora nem tanúsítja azt a jóindulatot, melyet a szépen fejlődő egylet a valódi „iparügybarátok”-tól méltán megvárhat, — de sőt ellenkezőleg alkalmat nyújt arra hogy azokat, kik az egylet ügyeivel csak kevésbé ismeretesek, a nagy közönséget félrevezesse.

Grünvald József

egyleti titkár.

A függetlenségi párt bálja.

Álmos vagyok. Emlékezem homályosan tévedez a múlt éjjel történeteken. Nem! nem! minden világosan, tisztán áll előttem.

Előttem a kép, a mely — belépve a „Korona” tágas termeibe, — feltárult szemem előtt. Kép, melynek minden más ábráktól eltűő vonásai megragadták a szemet, öröme derítették a szívet és lekötötték a figyelmet.

Minden tánc mulatság Jónásznál esett az idén; sok sikerült, sokban jól mulattak, de amelyben ily elevenen és feszitelenül mulattak volna, olyan ott még nem esett ez évadban.

A táncztermeket az ifjuság és a mámak tarták allandóan megszállva. Rikító színek nem bosszanták a szemet; meztelenül hagyott kecek nem zaklatták a szemérmét, hosszan csüngő kőczokba nem botladozott a tánczos, de posgas, erőtelj termetre simult a diszes nemzeti öltöny. A szív verése nem az ajkon volt, hanem áthallatszott a dolmányon és a magyar derékon tiszta, egészséges dobogása, melyhez alkalmazkodott — ha szolt az öreg Boka Samuék száraz faja — a pengő sarkantyú ütemes verése. A ki egyet fordult, nem fújtattott utánna óra számra, mint valamely rokkant hadastyán a régi dolgok előadásakor.

Ami a bálók levegőjét oly undorítóvá teszi: a tenger illatszert vegyülék innen hiányzott; nem akart senki esalni, és nem csatódott senki. Magyar volt a zene, a tánc, a ruha, a beszéd, a viselkedet. Kell e többet mondanunk!?

A melléktermeket a vén sasok, a tánczot csak nézni szeretők foglaltak el, kedélyes beszéddel elaltatva a bajt. Nem durrogtak itt a pezsgős palackok; az az osztály, mely tegnap itt össze jött nem szorult még arra, hogy mesterséges igényekkel csiklandozza kedvét, megmaradt erősnek, józan, mértékletesnek; nem majmolt idegen szokást. Megmaradt magyar-nak.

A színházi kardalnokokból alakult magán dalkör többibizben gyönyörködtette az igaz évezetre mindég fogékony közönséget. Ezekben a fiukban van tehetség, van törekvés; ha így haladnak tovább, mint eddig, úgy a nyár aligha eserkoszorut nem termel számukra.

Ha megemlítjük még, hogy Jónász vendégül a vendégek meglegedése által méltán lett jutalmazva: elmondunk mindent, s kifejezzük azon őszinte ohajt: adja isten, hogy jövőre is ily fényes sikövesse a rendezőség fáradozását.

**

A fővárosból.

Munkácsy Mihály nevével pénteken délután 3 órakor érkezett ide az osztrák fővárosból. Fogadtatása rendkívül

impozans volt. A pályaudvaron megjelent nagy néptömeg kitoró lelkesedéssel fogadta. Telepi Károly, Zsenni joghallgató és Evva Lajos a népszinház igazgatója üdvözölték őt. Munkácsy nevének a francia kör elnöke egy diszes csokrot nyújtott át. A fogadtatás után Munkácsy nevével a Hungáriába hajtattott, hol szállást vettek.

82 forint egy miatyán kért. A főváros kezele s már tényleg életbe léptetett egy alapítványt, melyet egy-ajtatós hölgy tett, s róla Bindelmayer-alapítványnak nevezetik. Ezenkint hat budapesti nemes árvagyermek (3 fiú, 3 leány) részesülhet 82 frtra menő stipendiumban, s csak az a kötelessége, hogy az alapító halála napján tartani szokott gyászmisén jelenjen meg egyik budai templomban s ott imádkozzék az elhunyt lelki üdvéért. Tavaly csak két stipendista volt, mert a pályázók közül 6 nem került ki. Az idénre is kiírták a pályázatot.

UJDONSÁGOK.

* A függetlenségi párt bálja. (Számadás.) Feltűzettek: Gál Mihály 5 frt, dr. Szántai Károly 2 frt, Kertész István 2 frt, B. Nagy János 2 frt, Keszei János 2 frt, Mészáros János 1 frt, Beke Mihály 2 frt, Czinez Ignáz (Büszörmény) 1 frt, Szűcs János 2 frt, Boros László 4 frt, Dr. Sz. Szabó József 4 frt, Jónász vend. 10 frt, Sarkadi István 1 frt, Vértési Lajos 1 frt, Seres János 1 frt, Piros József 1 frt, Salai Mihály 50 kr, Szegedi Dániel 1 frt, Szentesi Mihály 20 kr, Gy. Nagy József 50 kr, N. N. 1 frt, Keszei József 1 frt, Kertész János 1 frt, Ménes András 1 frt, Varkoly József 1 frt, Fekete István 80 kr, Erdős Sándor 40 kr, Kertész Mihály 1 frt, Kovács Ferencz 1 frt, N. N. 1 frt, Vég István 1 frt, Pethó Lajos 1 frt, Vargyas Sándor 1 frt, Kovács József 1 frt, Bacsay András 1 frt, Öry Mihály 1 frt, Jámbor István 1 frt, Dr. Ozory István 1 frt, Csengeri Imre 1 frt, Györy Elek 1 frt, Szilágyi Bálint 1 frt, Pető József 40 kr, id. Banki István 1 frt 60 kr, Hatvani Imre 1 frt, Kocsis István kereskedő 1 frt, Kulcsár József 2 frt, összesen: 71 frt 40 kr. Összes bevétel jegyekből 465 frt, felülfizetésekből 71 frt 40 kr, összes bevétel: 536 frt 40 kr, összes kiadás 213 frt 99 kr, Tiszta jövedelem: 322 frt 41 kr. Fogadják a t. adakozók a párt nevében köszönetünket! Az éinöcség.

* A debreczeni iparmű kiállítás okmányai és érmei immár tegnap délután osztattak ki a kiállításnak a város-háza nagytanács-terében. Az érdekeltek teljesen megtöltötték a nagy termet. Jelen volt Miskoicz Lajos főispán is, továbbá a hatóság részéről többen. Huber József a kiállítás volt elnöke kevéssel 3 óra után üdvözölte a megjelent iparosokat, mint pályatársait s felemlítte, hogy fogadják szívesen azon csekély erkölcsi jutalmat, melyet a kiállításban való részvételért, annak előmozdításáért a kiállítás végrehajtó bizottság részökre nyújt, s kéri, hogy tekintésék ezt mintegy buzdítással a jövőre. Ezután a kiállítás fővédnökének Simonffy Imre polgármesternek szép szavakban nyújtotta át Szombati János tikkár a diszokmányt, melyet a fővédnök szívélyesen megköszönt, s ez alkalomból több oly nyilatkozatot tett, melyet nem lesz felesleges felemlíteni. Előrebocsátá, hogy a mit ő s e város hatósága tett, azt kiválólag az iparügy emelése érdekében tette, sőt teendő s a jövőben is megragadja az alkalmat, ha megindul oly mozgalom, melynek célja, feladata az iparügy emelése. A városi hatóság minden egyes tagjának nagy öröme és meglegedésére szolgál a debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének eddigi működése. Ez az egylet, mely még csak 1878-ban alakult fel, nagy hivatásának fontosságát, nemes buzgalommal halad kitűzött célja felé. — S azt, ezen általa rendezett kiállításal fényesen be is bizonyította. Végül azon ohajának ad kifejezés, vajha a Debreczenben létező összes iparos segédek, igyekeznének csatlakozni az iparos ifjusági egylethez. Ezután következett a jutalmak kiosztása mely sok időt vett igénybe. Az ünnepély elején és végén az iparos ifjuság énekelt egy-egy dalt, s ezzel az ünnepély véget ért.

* Ismét egy szép adományt az esztergomi ref. egyház segélyezésére tárgyalgában van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni. Büszörményi Róza urhölgy ő nagysága, kinek alig rövid három hónappal ezelőtt hirdették a lapok a vallás oltárára hozott nagyszerű ajánlatát, most ismét fényes bizonyítékát adta fenkölt

gondolkodás — 5 azaz 3 az esztergom jából. Fogad nagysága leg sét a segély 31 azaz ha lam a nevez febr. 20. Tónár.

* Hatást nyert a kiosztáson jutk, hogy a c a t t r t d. u. 2—4 sági egylet.

* Kri len kornak otása, a meg Budape vegye meg az országgi meg a kép

tartottak a helyiségekben hiányzott az a tulnépes lunk meg n dig ha a mu ségesebb az juk a rendő elvárjuk, h helyeken eg

* E. tragikus mü zeibb vand

* Boe drámai szí van, — hir szinház tagj

* I fr tófi Sándor „Athensum” Osáthy Káro

* Kat kereszt-egy és esetleg raktárakat a haroz szinhe sebesülteket részt pedig egylet ism honleányok igénybe és a az alabb fe csekély, de manyokat a (II. ker. lát deklüdeni s dohány, vir cziromkivó örölve, esők big-féle hu ó-bor, vörös

* Sár házaadók. sógorasszon A máka d Natalia volt losan fogják kal közölne

* He a norvég p ndonság m kor. Ez a tartozik a szalag-hala szu vékony teru hosszu ritkaságok állat az els stavangi n borszez k

* Gy érzetével t testvértünk, nak Engesz után életét 18-kán delü tát. A meg 20-kán dé Anna-utczai kath. egy Anna-utczai letéttetni. A zat pedig k kor fog az Ezen vég rokonait, szívvél me ruár 18. O szer Józse Szarukán és Margit.

* Vi vetkeztében goltak, tar védek egy családjának 5. §-a alag

